

Rønnebæksholm almanak

2021 står i tidens tegn på Rønnebæksholm, hvor vi fejrer 700 års jubilæum. Året vil bære præg af, at vi forholder os til Rønnebæksholms plads i tiden, både bagud og fremadrettet. Rønnebæksholm er et mikrounivers, hvor tider mødes, en lille kulturel biotop, midt i omgivelser i bevægelse. Vi vil bruge året på at relatere samtiden til fortiden og fortiden til fremtiden med Rønnebæksholm som forstørrelsesglas.

1300-1400

Rønnebæksholm var ejet af slægten Moltke frem til 1399. Herefter overgik ejerskabet til Kronen i de følgende to århundreder. Fra 1375 og frem til sin død i 1412 var det Magrete den 1., der regerede landet. Hun var efter sigende en kvinde med en stærk vilje og ambitioner om samarbejde; bl.a. var hun aktiv i oprettelsen af Kalmarunionen. Hun blev lidt spottende kaldt 'den kvindelige konge', hvilket vel også har været en form for kompliment! Det år Magrete den 1. dør er året, hvor den franske hærfører og siden helgeninde Jeanne d'Arc bliver født.

Perioden 1300-1500, også kaldet senmiddelalderen, var en mørk tid præget af krig, hungersnød, pest, religiøse stridigheder og oprør. Pandemien Den Sorte Død hærgede Europa i årene 1347-1350 og halverede på det nærmeste Europas befolkning. Affolkningen førte til social uro, bondeoprør og langvarige krige, herunder hundredårskrigen. Denne periodes dystre præg hænger blandt andet sammen med, at især den nordlige halvkugle blev ramt af en køligere periode med isvintre og regnfulde somre, kaldet Den Lille Istid. En udsat og rå

tid med dårlig høst, misvækst og dermed økonomisk nedgang. Tidens kulde, mørke og modgang gjorde også, at Middelalderen bar præg af overtro, der bl.a. ledte til omfattende heksejagt. I løbet af det 14. århundrede blev *Heksehammeren* udgivet i adskillige oplag over Europa. Udgivelsen, der havde tysk oprindelse, var på det nærmeste en instruktion i, hvordan myndighederne skulle opspore, afsløre og retsforfølge trolddom.

Men ikke alt var sort! Ud over frygt og rædsel blev også kunst og poesi udbredt. I løbet af perioden 1349-52, under pestens hærgen, blev værket "Dekameron" af forfatteren Giovanni Boccaccio til. Værket betegnes som litteraturhistoriens første novellsamling og er bygget op over ti dage med hver ti fortællinger. Hermed bliver tid og tidens gang sat i perspektiv! "Dekameron" er inspireret af Dante Alighieris værk "Den Guddommelige Komedie".

1321 – året for Rønnebæksholms tilblivelse – er også året, hvor forfatteren Dante dør. Vi bringer her et tilsyneladende tidsløst citat fra "Den Guddommelige Komedie":

"De varmeste steder i helvede er forbeholdt dem, der i tider med moralsk krise forbliver neutrale."

Den fælles fortælling

Rønnebæksholm modtager meget gerne bidrag til den historie, vi alle er fælles om. Hvis du har materiale, viden eller anden information, der kan kaste yderligere lys over Rønnebæksholm og stedets plads i historie, tager vi imod med kyskhånd. Bidrag sendes til: info@roennebaeksholm.dk

Hvad er en almanak – kort fortalt Ordet stammer fra middelalderlatin *almanachus*, måske via græsk fra koptisk *alemenichiaka*, muligvis fra arabisk *al-manakh*, og betyder 'tavle som angiver Solens og Månens daglige positioner'. En almanak er normalvis en bog med kalender og forskellige astronomiske oplysninger, ofte indeholder den også enkle fortællinger eller andre kulturelle, religiøse eller meteorologiske oplysninger knyttet til de enkelte dage, måneder eller årstider.